

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Konsekvensutredning SUS 2

– Ändring i Boverkets föreskrifter om
statsbidrag för att rusta upp skollokalerna

Konsekvensutredning SUS 2

– Ändring i Boverkets föreskrifter om statsbidrag för att rusta upp skollokaler

Titel: Konsekvensutredning SUS 2
Utgivare: Boverket, juni, 2016
Diarienummer: 3.2.1 1313/2016

Rapporten kan beställas från Boverket.

Webbplats: www.boverket.se/publikationer
E-post: publikationsservice@boverket.se
Telefon: 0455-35 30 00
Postadress: Boverket, Box 534, 371 23 Karlskrona

Rapporten finns i pdf-format på Boverkets webbplats.
Den kan också tas fram i alternativt format på begäran.

Innehåll

Inledning	4
Boverkets roll.....	5
Bakgrund och problembeskrivning	6
Boverkets förslag på ändringar i föreskrifterna	8
Ändring i 2 och 4 §§	8
Tidpunkten för ikraftträdande	11
En sammanfattning av de kostnadsmässiga konsekvenserna av ändringsförslagen.....	11
Alternativa lösningar och effekter om reglering inte kommer till stånd	12
Särskilda informationsinsatser.....	13
Övrigt	14
Miljö	14
Jämställdhet, barn samt personer med funktionsnedsättning	14
Regleringens överensstämmelse med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen	14
Regleringens effekter på företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.....	14

Inledning

Regeringen har beslutat att förordning (2015:552) om statsbidrag för att rusta upp skollokaler, som trädde i kraft den 1 november 2015, ska ändras för att även omfatta bidrag för upprustning av utemiljöer. Förordningen byter namn till förordning (2015:552) om statsbidrag för upprustning av skollokaler och av utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem och träder ikraft den 1 juni 2016. Detta föranleder följdändringar i Boverkets föreskrifter (2015:7) om statsbidrag för att rusta upp skollokaler.

Ikraftträdandet av Boverkets ändrade föreskrifter kommer att ske den 1 juni 2016. Föreliggande konsekvensutredning är framtagen i enlighet med förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Konsekvensutredningen gäller endast för Boverkets föreskrifter om ändring i Boverkets föreskrifter (2015:7) om statsbidrag för att rusta upp skollokaler. Sådana konsekvenser som följer av bidragsförordningen tas inte upp.

Boverkets roll

Ansökningar om bidrag prövas av Boverket. I de fall bidrag beviljas fattar Boverket ett beslut om bidragets storlek och de villkor som sökanden måste uppfylla för att kunna få bidraget utbetalt. Boverket sköter även utbetalningar av bidraget.

Enligt 23 § i förordningen får Boverket meddela föreskrifter om verkställigheten av förordningen. Boverket har utfärdat föreskrifter (BFS 2015:7). Dessa behöver nu ändras för att även omfatta ansökan, slutlig utbetalning och slutrapportering avseende bidrag för upprustning av utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem. Föreskrifterna är tänkta att underlätta för de sökande, men även främja en rättsäker och effektiv myndighetshandläggning.

Bakgrund och problembeskrivning

Den fysiska miljön i skolan har betydelse för elevernas välmående och deras förutsättningar att inhämta och utveckla kunskaper och värden. En god arbetsmiljö för elever och lärare är en viktig förutsättning för att alla elever ska nå kunskapskraven i skolan. Mot denna bakgrund har regeringen avsatt medel under 2015–2018 för att rusta upp skollokaler.

Utemiljön vid förskolor, skolor och fritidshem är också i behov av upprustning. Regeringen har avsatt medel för upprustning av dessa utemiljöer. Regeringen har beslutat att förordning (2015:552) om statsbidrag för att rusta upp skollokaler, som trädde i kraft den 1 november 2015, ska ändras för att även omfatta bidrag för upprustning av utemiljöer. Förordningen byter namn till förordning (2015:552) om statsbidrag för upprustning av skollokaler och av utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem och träder ikraft den 1 juni 2016. Ikraftträdandet av Boverkets ändrade föreskrifter kommer att ske den 1 juni 2016.

Ändringen i förordningen innebär att bidrag även kan sökas för åtgärder som syftar till att ge barn och elever en förbättrad och trygg lärmiljö som främjar fysisk aktivitet genom upprustning av utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem. Med utemiljöer avses ytor utomhus som hör till skollokaler där huvudmän inom skolväsendet bedriver utbildning i förskolan, förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och fritidshemmet. Enligt Skolverkets statistik¹ från hösten 2015 var antalet förskoleenheter, skolenheter och fritidshem i Sverige följande.

- 9 863 förskoleenheter, varav 2 655 fristående förskoleenheter
- 1 034 öppna verksamheter (öppen förskola och öppen fritidsverksamhet), varav 110 i enskild regi
- 4 194 fritidshem, varav 658 i enskild regi
- 3 650 skolenheter i förskoleklass varav 587 drivs i fristående/enskild verksamhet
- 4 845 skolenheter i grundskolan varav 827 är fristående
- 626 skolenheter i grundsärskolan varav 38 är fristående

¹ <http://www.skolverket.se/statistik-och-utvardering/statistik-i-tabeller/snabbfakta-1.120821> (2016-04-07)

- 279 skolenheter i gymnasiesärskolan varav 32 är fristående
- 1 303 skolenheter i gymnasieskolan varav 443 är fristående

Boverkets förslag på ändringar i föreskrifterna

Förslaget till Boverkets föreskrifter om ändring i Boverkets föreskrifter (2015:7) om statsbidrag för att rusta upp skollokaler innebär att föreskrifterna även kommer att gälla för bidrag för upprustning av utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem. I föreskrifterna preciseras formen för en ansökan om bidrag och vilka handlingar som ska bifogas denna (2 §). Dessutom regleras slutlig utbetalning och slutrapport av bidraget (3–4 §§).

Boverket föreslår att rubriken till föreskrifterna ändras från Boverkets föreskrifter (2015:7) om statsbidrag för att rusta upp skollokaler, till Boverkets föreskrifter om statsbidrag för upprustning av skollokaler och av utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem. Denna ändring föranleds av att förordningens rubrik har ändrats från förordning (2015:552) om statsbidrag för att rusta upp skollokaler, till förordning (2015:552) om upprustning av skollokaler och av utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem. Av denna anledning behöver ändringar i hänvisningar till förordningen göras i 1 §, 3 § första stycket och 4 § andra stycket i Boverkets föreskrifter. Dessa ändringar är av redaktionell art.

Ändring i 2 och 4 §§

Av föreskrifterna (2§) framgår att ansökan ska vara skriftlig och göras på blankett som Boverket fastställt. Ansökan ska fyllas i och skrivas under av någon som är behörig att företräda sökanden. Som en följd av detta krav bör bestämmelsen även innehålla ett krav på att det till ansökan om bidrag ska bifogas behörighetshandlingar. Med stöd av behörighetshandlingarna kan Boverket redan i samband med att ansökan inkommer kontrollera att den som ansöker om bidraget är behörig att företräda sökanden. Boverket föreslår att ansökan om bidrag görs på två olika blanketter beroende på om bidrag söks för upprustning av skollokaler eller utemiljöer. Detta är nödvändigt då uppgifterna som ska lämnas vid ansökan varierar beroende på vilken typ av åtgärd som bidrag söks för.

I samband med revideringen av föreskrifterna föreslår Boverket en ändring i 2 § andra stycket i föreskrifterna som innebär att kravet på bifogad handling som styrker att utbildningen i de aktuella skollokalerna bedrivs för de skolformer som omfattas av 2 § i bidragsförordningen, stryks. Denna ändring föranleds av att Boverket under hanteringen av ärenden uppmärksammat svårigheter för de sökande att få fram sådan handling.

Uppgifter om vilken utbildning som huvudmannen bedriver i skollokaler eller de skollokaler som utemiljön hör till kan istället inhämtas i ansökningsblanketten. På detta sätt kan det utläsas om den sökande uppfyller förutsättningarna i 2 § bidragsförordningen. Ansökningsblanketten undertecknas av behörig företrädare för sökanden och därmed intygas uppgifternas riktighet. Denna ändring kommer underlätta ansökningsprocessen.

Av 2 § förordning (2015:552) om statsbidrag för att rusta upp skollokaler framgår att bidraget riktar sig till skollokaler i vilka en huvudman inom skolväsendet bedriver en utbildning i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan. I föreskrifterna finns redan en bestämmelse som säger att vid en ansökan som avser upprustning av skollokaler ska till ansökan bifogas handling som visar att lokalerna ägs eller disponeras av huvudman för utbildning inom skolväsendet enligt skollagen (2010:800).

I 2 § bidragsförordningen har det tillkommit ett nytt stycke där det framgår att med utemiljöer avses ytor utomhus som hör till lokaler i vilka en huvudman inom skolväsendet bedriver en utbildning i förskola, fritidshem, förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan. En liknande skrivning som för skollokaler bör finnas för ansökan om bidrag för upprustning av utemiljöer. Boverket föreslår att det införs ett nytt stycke i 2 § föreskrifterna med följande utformning. Om ansökan avser upprustning av utemiljöer vid förskolor, skolor och fritidshem ska till ansökan bifogas handling som visar att ytor utomhus ägs eller disponeras av huvudman för utbildning inom skolväsendet enligt skollagen (2010:800).

Vidare framgår av den nya lydelsen av 12 § i förordningen att kravet på att elevskyddsombuden i vissa fall ska delta i beredningen av ansökan, även ska omfatta ansökan som avser utemiljöer.

Boverket föreslår att föreskrifterna (2 §) ändras i enlighet med den nya lydelsen av 12 § i förordningen. Detta innebär att till ansökan ska i tillämpliga fall bifogas handling som visar att elevskyddsombuden varit delaktiga i beredningen av ansökan om ansökan avser lokaler eller utemiljöer för utbildning i årskurs 7–9 i grundskolan eller årskurs 7–10 i specialskolan eller för utbildning i gymnasieskolan.

I 15 § i förordningen anges att om en ansökan omfattar åtgärder som kräver lov eller anmälan enligt plan- och bygglagen (2010:900) ska startbesked ha getts innan Boverket fattar beslut om bidrag. Enligt befintliga föreskrifter ska i tillämpliga fall beslut om startbesked bifogas. Detta bör

även gälla för ansökningar om bidrag för upprustning i utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem.

Enligt 2 § tredje stycket i de befintliga föreskrifterna ska till ansökan i tillämpliga fall bifogas en ritning över de åtgärder som ska genomföras. Anledningen härtill är att Boverket ska få ett bättre underlag för bedömning av ansökan och de tänkta åtgärderna. Detta krav bör även gälla för ansökningar om bidrag för upprustning i utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem.

Enligt 2 § tredje stycket i de befintliga föreskrifterna ska till ansökan i tillämpliga fall bifogas handling som visar behovet av åtgärderna. Boverket föreslår att detta krav tas bort. Anledningen till förslaget är att det har varit oklart för sökande vilken typ av handling som avses. De handlingar som inkommit tillsammans med ansökningar som visar behovet av åtgärderna har varit exempelvis fotografier, ventilationsrapporter och olika typer av mätprotokoll. Dessa har inte påverkat bedömningen av de enskilda ansökningarna. Kravet är inte kostnadsmässigt motiverat och bör därför utgå.

Av 17 § i förordningen framgår att den första utbetalningen av bidraget görs med högst 30 procent av det beslutade bidraget till mottagaren i anslutning till att beslut om bidrag fattats av Boverket. Den slutliga utbetalningen görs efter att slutrapport kommit in till och godkänts av Boverket. I de befintliga föreskrifterna finns en bestämmelse (3 §) om slutlig utbetalning. Denna bestämmelse bör även gälla för ansökningar om bidrag för upprustning i utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem.

I 4 § föreskrifterna preciseras vilka uppgifter och handlingar en bidragsmottagare ska inkomma med i en slutrapport. Denna bestämmelse bör även omfatta bidrag för upprustning i utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem. Detta innebär att slutrapporten ska göras på en blankett som Boverket fastställt och innehålla följande.

- En redovisning av genomförda åtgärder och de resultat som uppnåtts,
- uppgift om åtgärdernas beräknade ekonomiska livslängd,
- en ekonomisk redovisning som visar den totala kostnaden för åtgärderna och hur bidragsmedlen har använts samt
- underlag som styrker den ekonomiska redovisningen.

I föreskrifterna (4 § andra stycket) ska även läggas till en hänvisning till 3 a § i bidragsförordningen för att tydliggöra att bestämmelsen (4 § andra stycket) även är tillämplig på åtgärder för upprustning av utemiljöer.

Boverket behöver ovanstående uppgifter och handlingar för att kunna pröva om sökanden uppfyller förordningens bestämmelser och villkoren för bidraget. Framförallt är det viktigt att kontrollera att sökanden genomfört de åtgärder som denne beviljats bidrag för samt inte får mer i bidrag än vad denne är berättigad till.

Tidpunkten för ikraftträdande

Förordning (2015:552) om statsbidrag för upprustning av skollokaler och av utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem träder ikraft den 1 juni 2016. Ikraftträdandet av Boverkets ändrade föreskrifter kommer att ske den 1 juni 2016. Boverket kommer inte att meddela några övergångsbestämmelser och föreskrifterna kommer att vara tillämpliga för samtliga ärenden som inkommit före ikraftträdandet av de ändrade föreskrifterna.

En sammanfattning av de kostnadsrämsiga konsekvenserna av ändringsförslagen

Boverket uppskattar tidsåtgången för att fylla i en ansökningsblankett i normalfallet till cirka fyra timmar. Vid en antagen lönekostnad på 320 kronor per timme, uppskattar Boverket den administrativa kostnaden för att fylla i en ansökan till 1 280 kronor.

Tidsåtgången för att upprätta en slutrapport och begäran om slutlig utbetalning uppskattar Boverket till cirka 8 timmar. Vid en antagen lönekostnad på 320 kronor per timme, uppskattar Boverket den administrativa kostnaden för att upprätta slutrapport och begäran om slutlig utbetalning till 2 560 kronor. Det kan även tillkomma en kostnad för revisorns granskning av den ekonomiska redovisningen och utfärdande av revisorsintyg.

Om ansökan om bidrag görs både för upprustning av skollokaler och för upprustning av utemiljöer kan det innebära ökade administrativa kostnader för den sökande i samband med ansökan och slutrapport. Ett upplägg med två olika ansökningsblanketter och slutrapporter är dock nödvändigt för att Boverket ska kunna urskilja projekten och åtgärdskostnaderna bland annat då bidragsbeloppen beräknas på olika grunder (6 och 6 a §§ förordningen). Även sista dag för slutförande av åtgärd och slutrapportering av projekten kan variera.

Den som söker bidraget får stå risken för den kostnad (i tid och pengar) som uppkommer i samband med ansökan om bidrag och slutrapport. Detta gäller för såväl kostnader som uppkommer med anledning av förordningens bestämmelser som förslaget till Boverkets ändringsföreskrifter. Ändringarna i föreskrifterna kan i vissa delar innebära ökade administrativa kostnader för den sökande. Boverket bedömer dock att syftet med sådana bestämmelser, som förtydligar förordningen och möjliggör en rättssäker prövning av ansökningarna, väger tyngre än bidragsmottagarens administrativa kostnader i samband med ansökan och slutrapportering.

Alternativa lösningar och effekter om reglering inte kommer till stånd

Boverket har bemyndigats att meddela föreskrifter om verkställigheten av förordningen (23 § förordningen). Ändringsföreskrifterna som föreslås syftar till att få en bättre överensstämmelse mellan det nya innehållet i förordningen och Boverkets föreskrifter. Något alternativ till de föreslagna ändringsföreskrifterna bedöms inte finnas.

En utebliven reglering kan leda till att sökanden i större utsträckning måste lägga tid och resurser på att tolka den bidragsförordningens bestämmelser samtidigt som en utebliven reglering innebär en ökad risk för att myndighetens hantering av en ansökan försvåras. Ur ett rättssäkerhetsperspektiv är det viktigt att myndigheten har ett likartat underlag för prövning av frågor om bidrag. Genom ändringsföreskrifterna förtydligar Boverket hur bidragsförordningen ska tolkas och tillämpas och vad som gäller både för ansökan om bidrag för upprustning av utemiljöer och för upprustning av skollokaler. Därmed minskar risken för godtyckliga bedömningar.

Särskilda informationsinsatser

I samband med att förordningen ändras och Boverkets ändrade föreskrifter träder ikraft kommer Boverket att revidera informationsbroschyren om bidraget för att omfatta åtgärder för upprustning av utemiljöer. Informationsbroschyren kommer att finnas tillgänglig för sökande, såväl fysiskt som på Boverkets webbplats, där även ansökningsblanketter och allmän information kommer att publiceras.

Övrigt

Miljö

Förslaget till ändring av föreskrifter bedöms inte innebära några särskilda konsekvenser för miljön.

Jämställdhet, barn samt personer med funktionsnedsättning

Förslaget till ändring av föreskrifter innebär inte några konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män samt flickor och pojkar. Förslaget innebär inte heller några konsekvenser för personer med funktionsnedsättning.

Regleringens överensstämmelse med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Boverket gör bedömningen att förslaget till ändring föreskrifter överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Regleringens effekter på företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt

De föreslagna ändringarna av föreskrifterna bedöms inte vara av sådan omfattning och innebörd att de får effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen behöver därmed inte redovisa en beskrivning enligt 7 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se